

12.06.2019

§ 105

Asianro 5035/02.05.00.00/2019

Sähkön hinnan tarkistaminen Kuopion Matkustajasatamassa / Sähkön hintakorvauksen yhtenäistäminen kaupunkiympäristön palvelualueella**Kaupungininsinööri Ismo Heikkinen
Rakentamisen ja kunnossapidon tukipalvelut**

Sleeplines / Ismo Apell hakee tarkennusta Hotellilaiva Wuoksen sähkön hintaan 28.2.2019 päivätyllä hakemuksella (liitteenä). Perusteluiksi Apell toteaa laivan suuren sähkönkulutuksen, aluksen luonteen rakennuksena ja kaupungin tällä hetkellä maksaman sähkön hinnan. Nykyisellä sähkönkulutuksella Wuoksen energiakustannukset ovat noin 22 000 euroa vuodessa. Energiakustannukset ovat korkeat johtuen siitä, että laiva/rakennus on sähkölämmitteen.

Sleeplines / Apell on tarkentanut hakemustaan 9.5.2019 (liite) lisäten hakemukseen luvan käyttää muiden toimijoiden tapaan olemassa olevaa sähköverkostoa oman liittymän hankkimiseksi. Edelleen hakija hakee korvausta 5 200 euroa sähkön ylihinnoittelusta. Hakemus sisältää myös Cafe Sataman kannanoton sähkön hinnoitteluun.

Sataman sähkön hinnan määräytyminen

Sataman sähkön hinta on vahvistettu viimeksi kaupunkirakennelautakunnassa 7.12.2016, jolloin hinnaksi määriteltiin 17 senttiä/kWh. Hintaa on tarkistettu muutamia kertoja tällä vuosituhannella. Perushinta lienee määritelty Matkustajasataman ison remontin jälkeen 1990-luvulla. Tämän jälkeen satamaan ja Maljalahden ympäristöön on investoitu säännöllisesti. Parhaillaan on menossa suurinvestointi Matkustajasataman kehittämiseksi. Tässä yhteydessä Matkustajasatamaan toteutetaan lisää laitureita ja muuta infraa mm. mahdollisia hotelli- ja ravintolalaivoja varten.

Lautakunnan hyväksymää sähkön hintaa käytetään tasapuolisesti kaikissa sataman kohteissa, jossa sähkön kulutus pystytään mittaamaan.

Kaupunki maksoi sähköstä keskeisellä kaupunkialueella vuonna 2018 noin 10,05 senttiä/kWh. Sähkön hankinta perustuu meklaritoimintaan, hinnan suuruudesta ja sen kehittymisestä ei siten ole varmuutta. Vuodelle 2019 hinta on hieman noussut ollen nyt noin 10,50 e/kWh. Savon Voiman ja Pohjois-Karjalan Sähkön verkkoalueella hinta on korkeamman sähkösiirtohinnaston ja perusmaksujen vuoksi huomattavasti korkeampi.

Kaupungille aiheutuu energiamaksujen lisäksi kaupungin omaan sähköverkkoon aiheutuvia vuosittaisia käyttötehtäviä, huoltotoimenpiteitä ja viankorjaustehtäviä. Verkonhaltijan eli kaupungin on myös rakennettava sekä vahvistettavia jo olemassa olevia rakenteita kaupunkiympäristön muuttuessa ja kehittyessä. Edelleen kaupunki on vastuussa omasta verkostaan ja sen turvallisuudesta käyttäjille. Tämä varmistetaan mm. säännöllisillä huolto- ja kunnossapitotehtävillä. Tämän takia kaupunki perii energiamaksun lisäksi maksua, joka kattaa ainakin osan poistoista ja kunnossapitokustannuksista.

12.06.2019

Matkustajasataman vuosittaiset kustannukset

Vuosittaiset menot matkustajasatamassa ovat nykyään 103 763 € ja tuotot ovat nykyisin 42 337 € (vuoden 2018 toteutuma), luvusta puuttuvat henkilökulut. Taloudellisesti matkustajasatamatoiminnalla tuetaan siten mm. alueen yritystoimintaa.

Matkustajasataman sähköverkon ja ulkovalaistuksen laskennallinen poisto on noin tasolla 30 000 euroa/v. Sähköverkon ja ulkovalaistuksen ylläpitokustannuksiksi arvioidaan Matkustajasatamassa 5-10 000 euroa/v. Matkustajasatamassa toimivilta yrityksiltä kerätään vuosittain noin 37 000 euroa/v sähkömaksukuluina, josta noin 22 000 euroa/v energiakuluina ja 15 000 euroa/v poisto- ja ylläpitokuluina. Tämä tarkoittaa sitä, että Matkustajasataman sähköverkkotoimintaa tuetaan kaupungin talousarviosta noin 15 000 eurolla vuosittain. Matkustajasataman iso laajennusinvestointi tulee edelleen nostamaan merkittävästi poistoja jatkossa.

Suurimmat sähköön käyttäjät satamassa ovat Sleeplines noin 130 000 kWh, Lakeland Lines noin 35 000 kWh, Cafe Satama noin 30 000 kWh ja Koski Laivat noin 20 000 kWh. Matkustajasataman koko sähkökäyttö on noin 300 000 kWh, yrittäjät kuluttavat sähköstä Matkustajasatamassa valtaosan, noin 220 000 kWh.

Rahtisatamassa suurimmat sähköön käyttäjät ovat Kantola ja Koramo Oy eli Kaukokiito noin 65 000 kWh ja Meritaito noin 20 000 kWh. Satamissa on siten muitakin ”rakennuksia” sähköön käyttäjinä.

Mikäli sähköön hintaan tehdään muutoksia, niin yrityksiä tulisi kohdella tasapuolisesti.

Muut kaupungit

Lappeenrannassa ja Joensuussa sähköön kulutuksesta laskutetaan 20 senttiä/kWh. Lyhytaikaisille ostajille Joensuussa listahinta on 27 senttiä/kWh. Näiden kaupunkien satamat ovat toiminnoiltaan suurin piirtein saman kokoisia.

Hinnanmuutosmahdollisuudet

Mikäli hintaa lasketaan, kaupungin tuki Matkustajasatamassa toimiville yrityksille kasvaa edelleen. Toisaalta hetki olisi hyvä saada lisää toimijoita satamaan, kun vuoden 2020 aikana uusi ravintolalaivakaista otetaan käyttöön.

Mikäli hintaa muutetaan Sleeplinesin hakemuksen mukaisesti, tulee kaupungille lisäkuluja satamissa reilut 20 000 euroa vuosittain.

Eräänä mahdollisuutena tutkittiin myöntää suurkäyttäjille paljousalennusta tyyliin ensimmäinen 10 000 kWh hinta 17 senttiä/kWh, tämän jälkeen hinta olisi 13 senttiä/kWh. Tällä lisäkulut Sleeplinesin kulut puolitettaisiin ja ne olisivat reilut 10 000 euroa vuosittain. Paljousalennuksen myöntämisestä hyötyisivät erityisesti suurkuluttajayritykset.

Toinen vaihtoehto olisi yhden mukainen alennus esim. tasolle 14 senttiä. Yleisesti ottaen kaikille taksaa alentaville ratkaisuille löytyy kannatusta yritysten piirissä. Sähköön hinnan alennuksella voisi olla positiivisia vaikutuksia, kun laajennettuun satamaan houkutellaan uusia yrityksiä.

12.06.2019

Energiayhtiöiden kanssa käytyjen keskustelun perusteella 13-15 sentin hintataso olisi myös sopivan neutraali eikä kilpailisi merkittävästi sähkön varsinnaisten suoramyyjien kanssa.

Sähkön hinnan yhtenäistäminen koko kaupunkiympäristön palvelualueella

Sataman lisäksi kaupunkiympäristön palvelualueella on myös muita sähkön tarvitsijoita. Suurimmat näistä ovat käyttäjät torien sähköpisteissä, yleisillä alueilla olevat pisteet (esim. jäätelökioskit), tapahtumasähkö sekä valaistukseen tarkoitettusta sähkövirrasta otetut pisteet (esim. kiinteistöjen kohdevalaisimet).

Kauppatorilla sähkön hinnaksi on torisäännön hyväksymisen yhteydessä määritelty omat hinnat. Suurin osa sähkön käytöstä muodostuu päiväkohtaisesta käytöstä, jolloin maksu määräytyy laitteiden tehon tai tehdyn arvion mukaisesti. Puolikiinteillä paikoilla on omat mittarinsa, jonka lisäksi joissakin torin tapahtumissa on käytetty mittareita. Tällöin sähkön hintana on laskutettu 13 senttiä/kWh. Tapahtumasähköille on hinnat määritetty torin käytänteiden mukaisesti. Tapahtumat ovat kuitenkin lähes poikkeuksetta hankkineet itse tapahtumasähkönsä, pääasiassa Kuopion Energian kautta.

Tämän lisäksi on erilaisten mainoslaitteiden osalta, jotka on liitetty sähköverkkoon, laskutettu 15 senttiä/kWh. Sähkön käytön määrä on arvioitu laitteen tehon ja keskimääräisten palamisaikojen perusteella. Sama hinta on määritetty muille sähkölaitteille, jotka liitetään valaistusverkkoon. Tästä on tehty päätösinkin kaupunkirakennelautakunnassa (päätös 7.12.2016 / 209, esityksen liitteenä).

Yhteenvedo

Epäyhtenäinen sähkön hinta käytäntö kaupunkiympäristön palvelualueella johtuu eri aikaan tehdyistä päätöksistä ja käytänteistä.

Ero kaupungin ostaman ja käyttäjiltä perittävän sähkön osalta johtuu palvelualueen maksamista sähkö- ja valaistusverkon ylläpitokuluista ja verkon poistokuluista. Edellä on esitetty, että mm. satamissa perittävä maksu ei riitä kattamaan verkosta aiheutuvia vuosittaisia kuluja ja poistoja. Tilanne lieenee sama myös muissa kohteissa. Sopivaksi yhtenäiseksi keskiarvohinnaksi arvioidaan tässä vaiheessa 15 senttiä / kWh, sisältäen arvonlisäveron.

Vaikutusten arviointi

Yhtenäisempi hinta kohtelee tasapuolisimmin eri toimijoita. Yhtenäinen hinta on myös laskutuksen ja sopimustekniikan kannalta helpompi toteuttaa.

Yritysvaikutukset ovat maltilliset. Sähkön hinta nousee vain torilla niissä pisteissä, joissa sähkön kulutus mitataan. Satamien suurilla sähkön käyttäjillä yritysvaikutukset ovat positiiviset, kun hinta laskee. Suurimmalle osalle sähkön käyttäjiä muutoksia ei tule, esim. pienkäyttäjät torilla ja kadunvarsimainokset.

Ympäristövaikutusten arvioidaan olevan neutraalit. Alentuva sähkön hinta satamassa tuskin kannustaa vähentämään sähkön kulutusta. Torilla, missä sähkön hinta mittavissa kohteissa nousee, niin kiinnostus sähkön säästämiseen voi olla laajempaa.

Esitys

Esitän, että kaupunkiympäristön palvelualue määrittää mitattavalle sähkölle yhden yhtenäisen hinnan, joka on 15 senttiä/kWh sisältäen arvonlisäveron.

12.06.2019

Hinta tulee voimaan 1.7.2019 alkaen. Päiväsähköhinnat, joita ei mitata eikä arvioida (mm. toreilla) säilyvät ennallaan.

Sleeplines voi käyttää olemassa olevaa sähköverkostoa hyväkseen oman sähköliittymän hankkimiseksi, kun se ei rasita muita käyttäjiä. Asiasta on jo alustavasti keskusteltu Kuopion Energian kanssa. Oman liittymän hankkiminen mahdollistetaan myös muille toimijoille.

Sähkömaksuja ei ole peritty erheellisesti Sleeplinesilta, vaan sataman sähkötaksan mukaisesti. Hyvityksen osalta esitetään hakemuksen hylkäämistä.

Liitteet

- 3 5035/2019 Hakemus 9.5.2019
- 4 5035/2019 Hakemus 28.2.2019

Valmistelija

Ismo Heikkinen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5656

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen

Lautakunta hyväksyy kaupungininsinöörin esityksen.

Päätös

Merkittään, että varapuheenjohtaja Matti Sariola poistui esteellisenä (palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävi) kokouksesta tämän asian käsitte-lyn ajaksi.

Merkittään, että esittelijä muutti esitystään siten, että hinta tulee voimaan 1.7.2019 alkaen. Kauppatorilla, jossa sähkön hinta nousee, korotus otetaan kuitenkin käyttöön 1.1.2020 alkaen. Päiväsähköhinnat, joita ei mitata eikä arvioida (mm. toreilla) säilyvät ennallaan.

Nina Hakokivi Harri Korhosen kannattamana esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä veti asian pois esityslistalta.

